

Nefndasvið Alþingis
b.t. efnahags- og viðskiptanefndar
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 17. mars 2015

Efni: Umsögn laganefndar LMFÍ vegna frumvarps til laga um um breytingu á lögum um innstæðutryggingar og tryggingakerfi fyrir fjárfesta, nr. 98/1999, með síðari breytingum (undantekningar frá tryggingavernd) sem var lagt fyrir 144. löggjafarþing 2014-2015.

Vísað er til tölvuskeytis frá nefndasviði Alþingis hinn 9. mars 2015, þar sem að laganefnd Lögmannafélags Íslands var boðið að skila umsögn um ofangreint frumvarp. Í tilefni af tölvuskeytinu beinir laganefnd Lögmannafélags Íslands eftirfarandi erindi til nefndarinnar.

Lög nr. 98/1999 um innstæðutryggingar og tryggingakerfi fyrir fjárfesta hafa frá upphafi undanskilið innstæður fjármálafyrirtækja tryggingu skv. 1. mgr. 9. gr. laganna.

Með umræddu frumvarpi er ætlunin að taka af allan vafa þess efnis að innstæður fallinna fjármálafyrirtækja, þ.e. fjármálafyrirtækja sem eru í skila-, slita- eða gjaldþrotameðferð eða fjármálafyrirtæki sem misst hafa starfsleyfi sem fjármálafyrirtæki, séu undanskildar tryggingavernd 1. mgr. 9. gr. laga nr. 98/1999. Laganefnd tekur undir að rétt sé að mæla skýrt fyrir um réttarstöðu fallinna fjármálafyrirtækja að þessu leyti þó færa mætti að því rök að sama gildi um fallið fjármálafyrirtæki að þessu leyti eins og starfandi fjármálafyrirtæki.

Laganefnd bendir þó á að huga þurfi betur að tilgreiningu hinna föllnu fjármálafyrirtækja en gert er í frumvarpinu. Í fyrsta lagi er rétt að benda á að einn tilgangur laga nr. 44/2009 um breytingar á lögum nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki var að kveða á um að fallin fjármálafyrirtæki sættu slitameðferð undir stjórn slitastjórnar þó skilaneindir hefðu þá (þ.e. 15. apríl 2009) enn afmörkuðu hlutverki að gegna sem telja má í öllum tilvikum lokið. Laganefnd efast þ.a.l. um að enn sé þörf á tilgreiningu til „skilameðferðar“, líkt og gert er í frumvarpinu.

Í öðru lagi bendir laganefnd á að nú eru 11 fallin fjármálafyrirtæki í slitameðferð undir stjórn dómskipaðrar slitastjórnar eftir því sem laganefnd kemst næst. Á sama tíma virðast 9 lögaðilar, hafa sætt slitameðferð samkvæmt 12. kafla laga nr. 161/2002, en slitameðferð þessara aðila er lokið að hluta eða slitameðferð þeirra hefur fallið niður af öðrum ástæðum. Hér er m.a. um að ræða Sparisjóðabanka Íslands hf., Straum-Burðarás fjárfestingabanka hf. og Frjálsa Fjárfestingabankann hf. Þar sem tilgangur umræddrar lagabreytingar er að taka af öll tvímæli um það að tryggingaverndin taki ekki til innlána fallinna fjármálafyrirtækja er þörf á að tryggja að hún nái örugglega til allra ofangreindra aðila. Umræddir aðilar eru vissulega fallinn fjármálafyrirtæki en virðast þó ekki lengur í hinni eiginlegu slitameðferð þó henni sé heldur ekki formlega lokið með formlegri lúkningu starfa slitastjórna. Af 3. mgr. 103. gr. a. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki verður ráðið að slitameðferð er ekki lokið fyrr en slitastjórn hefur efnt skuldbindingar skv. nauðasamningi í þeim tilvikum sem skuldaskilum fallinna fjármálafyrirtækja lýkur með nauðasamningi. Eftir því sem laganefnd LMFÍ getur verið um það kunnugt virðist ekkert ofangreint slitabú vera búið að efna skuldbindingar skv.

nauðasamningi enn sem komið er. Í því skyni að taka af öll tvímæli telur laganefnd rétt að tilgreina í ákvæði 1. gr. frumvarpsins að reglan taki til fjármálafyrirtækja í slitameðferð sem ekki hafa efnt skuldbindingar skv. nauðasamningi. Þannig kæmi á eftir orðinu „gjaldþrotameðferð“ í 1. gr. eftirfarandi: „...fjármálafyrirtækja í slitameðferð sem ekki hafa efnt skuldbindingar skv. nauðasamningi...“

Vegna ákvæðis 2. gr. laganna og ummæla í greinargerð um að ekki sé gert ráð fyrir að iðgjöld sem innheimt hafa verið á fyrri tímabilum vegna „sömu innlána“ verði endurgreidd, vill laganefnd benda á eftirfarandi. Ef það er tilfellið að fjármálafyrirtæki í slitameðferð hafa verið að greiða iðgjöld í innstæðutryggingasjóð á þeim tíma sem þau hafa sætt slitameðferð og þeim iðgjöldum hefur verið ætlað með einhverjum hætti að tryggja vernd skv. 1. mgr. 9. gr. laganna kann við þessa lagasetningu að stofnast endurkröfuréttur vegna slíkra iðgjalda. Því kann að vera rétt að huga að þessu atriði við sjálfa lagasetninguna nú og tryggja endurgreiðslu slíkra iðgjalda. Greinargerð laganna er í það minnsta óljós um þetta atriði og ekki tæmandi.

Virðingarfyllst,
f.h. laganefndar Lögmannafélags Íslands,

Sigurður Guðmundsson, hdl.